

Waarde van grafrechten

22 januari 2008

Vraag nummer: 5145 (oude nummer: 10155)

Het uitsluitend recht voor begraven in een graf is uitgegeven in 1943 voor onbepaalde tijd. De leges destijds waren f 20,00. Hebben de rechten een dagwaarde?

Antwoord:

Geachte heer of mevrouw,

Dat is een niet eenvoudig te beantwoorden vraag. Het antwoord hangt af van de context of bedoeling van de vraag.

Een graf heeft fiscaal bijvoorbeeld geen waarde. Je hoeft geen waarde te bedenken en op te geven in Box 3 van de inkomstenbelasting.

Een graf kan echter in de praktijk wel een bepaalde waarde hebben. Als er in een bestaand graf nog plaats is om te begraven, spaart het de kosten van een nieuw graf uit. Als het oude graf helemaal leeg is, heeft het in theorie de waarde van een nieuw graf. Maar er bestaat nauwelijks of geen markt voor lege of halflege graven. Als iemand in een dorp overlijdt, ga je niet kijken of iemand anders in het dorp een leeg graf aan jou wil overdoen. En zo ja, dan neem je dat alleen als het goedkoper zou zijn dan een nieuw graf.

Een graf met ruimte kan ook een waarde hebben als het ligt op een begraafplaats waar geen nieuwe graven meer worden uitgegeven. Dan zou het iets duurder kunnen zijn, omdat je er anders niet aan kunt komen.

Maar het is gebruikelijk dat in verordeningen en reglementen staat dat een graf alleen kan worden overgeschreven op naam van een bloed- of aanverwant. Dat beperkt natuurlijk ook de mogelijkheden.

In theorie kun je zeggen dat een bestaand leeg graf de waarde heeft van een nieuw leeg graf. Maar feitelijk is dat niet zo. Ik ken een zaak van enkele jaren geleden. Een man liet zijn overleden vrouw begraven, maar besloot na een jaar haar op te laten graven en te laten cremen. Het graf was voor 20 jaar uitgegeven; de man wilde dat de begraafplaats de rechten voor 19 jaar aan hem terug betaalde. De begraafplaats weigerde (bijna iedere begraafplaats kent ook de regel dat men afstand kan doen van een graf, zonder dat men aanspraak kan maken op enige vergoeding). De man legde zich daar niet bij neer en legde de kwestie voor aan de Ombudsman uitvaartwezen. Deze liet de afstand- doen- bepaling liggen en besloot dat het redelijk was dat de man 19/20 van de betaalde grafrechten retour zou ontvangen. Want de begraafplaats kon het graf wel weer aan een ander uitgeven, redeneerde de Ombudsman. Dat is m.i. een zeer theoretische benadering, want een (deze) begraafplaats heeft vele graven in voorraad en dat iemand anders dit graf dan overneemt is eigenlijk pas aan de orde als eerst alle andere graven zijn uitgegeven. In de praktijk is het gewoon verlies in de zin van gemiste inkomsten van de begraafplaatshouder, als hij een deel van de grafrechten retour moet betalen. Ik vond het een erg ongelukkige uitspraak van de Ombudsman omdat volgens die redenering iedereen met een oud graf afstand zou kunnen doen en de begraafplaatshouder om vergoeding van een soort 'dagwaarde' zou kunnen vragen. Een begraafplaats met veel oude graven voor onbepaalde tijd, die men zou kunnen laten schudden, zou er failliet aan kunnen gaan.

Is de dagwaarde van een graf de waarde waarvoor een begraafplaats een graf weer in zou willen nemen om het aan anderen uit te kunnen geven? Dat zou kunnen, maar goed koopmanschap zou

verlangend dat er een marge zit tussen inkoop en verkoop, wegens de moeite en personele kosten en omdat een graf nog een aantal jaren renteloos op de plank zou kunnen liggen alvorens weer uit te kunnen geven.

Stel dat een gemeentelijke begraafplaats (bijna) vol is, maar dat er nog vele ongebruikte graven zijn, of graven waar in de praktijk niemand meer bij komt kijken. Dan zou de gemeente kunnen overwegen om een aantal van zulke graven terug te kopen, om te voldoen aan haar plicht om begraafruimte voor haar inwoners aan te bieden. Het terug kopen zou goedkoper kunnen zijn dan het uitbreiden van de bestaande begraafplaats of de aanleg van een nieuwe. Het tegen elkaar afwegen van kosten kan dan een soort inkoopwaarde opleveren.

Juridisch is het natuurlijk niet echt koop en verkoop, ik gebruik dat woord even voor het gemak. Het gaat om een vergoeding wegens het afstand doen van rechten.

Kortom, een 'waarde' hangt van omstandigheden af. En net als met enig ander goed of recht is het in feite niet anders, dan dat het de waarde heeft dan 'wat de gek er voor geeft'.

Met vriendelijke groet,

mr W.G.H.M. van der Putten

Nog een goede raad: wordt geen klant van KPN. KPN is een bedrijf dat niet reageert op klachten en volstrekt lak heeft aan de klant. Dat is althans sinds augustus vorig jaar mijn ervaring, tot op de dag van vandaag. (Zie vraag 9718). Mijn kantoor staat na 5 maanden nog altijd onder een verkeerd nummer in de telefoongids. Bellen, schrijven, faxen, niets helpt. Het wordt weer tijd voor een kort geding, net als toen ik in oktober de aansluiting door KPN met een rechtszaak heb moeten afdwingen. Zie voor het juiste adres en telefoonnummer de Adressengids van deze site.

En dan heb ik het nog niet over de verkeerde facturen van KPN. Al maanden lang op een verkeerde naam, naar een oud adres, plotseling is het abonnement eenzijdig verwijzigt, etc. etc. En niemand reageert op klachten daarover.

Stel een vraag:

Op dit moment is het stellen van nieuwe vragen tijdelijk niet mogelijk.